

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, declarat de avocatul Nicolai Prepelița, în numele inculpatului

***Puha Ovidiu XXXXXXXX**, născut la
xx xxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al s. XXXXXXXXX, r-nul
XXXXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare,
instanța de fond: 28.09.2017 – 26.10.2017,
instanța de apel: 17.11.2017 – 20.12.2017,
instanța de recurs: 26.02.2018 – 04.04.2018.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 26 octombrie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Puha Ovidiu a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 375 unități convenționale, ce constituie 18.750 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Cerința procurorului de încasare a cheltuielilor de judecată, în mărime de 290,32 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Puha Ovidiu, nedeținând permis de conducere, la 02 iunie 2017, aproximativ ora 02.40, aflându-se la volanul

automobilului „Alfa Romeo”, cu număr de înmatriculare al Republicii Bulgaria „XXXXXXXX”, deplasându-se pe timp de noapte pe traseul auto M-14 în direcția mun. Bălți, la km. 129+800m., în apropierea s. Corlăteni, r-nul Rîșcani, neținând permanent seama de situația rutieră, în timpul efectuării manevrei de depășire a lovit din spate motocicletă „Honda CBR 954RR”, condusă de către Lungu I.

În urma coliziunii, motociclistului Lungu I. i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 254 din 07.06.2017, vătămări corporale sub formă de: excoriații, plăgi contuze a plantei drepte ce corespund categoriei vătămări corporale ușoare, iar pasagerului motocicletei Sergheevici S. i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 80 „D” din 27.06.2017, vătămări corporale sub formă de: traumă cranio-cerebrală cu comoție cerebrală, fractură închisă a claviculei pe dreapta cu deplasarea neînsemnată, excoriațiile corpului, ce corespund categoriei vătămări corporale medii, care au provocat dereglarea sănătății pe un timp îndelungat.

Astfel, Puha Ovidiu a încălcat prevederile pct. 45 alin. (1) lit. a), b) și d) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 15.05.2009, care stabilesc că: conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; situația rutieră - încălcări, care sunt în legătură directă cu comiterea accidentului rutier și consecințele survenite.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece aceste probe i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, încălcare care a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75-77 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, că s-au stabilit circumstanțele atenuante – recunoașterea vinovăției și căința sinceră, circumstanțe agravante nefiind stabilite, că inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată și beneficiază de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, concluzionând că scopul pedepsei penale de corectare, reeducare și resocializare a inculpatului, va fi atins prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, în limitele prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura r-nului Rîșcani, Sergiu Railean a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă, în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25.000 lei.

Apelantul a invocat, că instanța de fond, incorect a dispus aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 375 unități convenționale, ceea ce constituie 18.750 lei.

Or, potrivit art. 64 alin. (1), (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale.

Deci, instanța de fond neîntemeiat a aplicat față de inculpatul Puha V., pedeapsa amenzii în mărime de 375 unități convenționale, urmând să-i aplice acestuia o amendă minimă în mărime de 500 unități convenționale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, apelul a fost admis, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Puha Ovidiu, condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25.000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că potrivit art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii.

Sanțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

Având în vedere că sanțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal, nu prevede limita minimă pentru amendă, pedeapsa sub formă de amendă, în cazul respectiv nu poate fi mai mică decât 500 unități convenționale.

Concluzia instanței de fond privind aplicarea față de inculpat a pedepsei amenzii în mărime de 375 unități convenționale, contravine art. 64 alin. (3) Cod penal și depășește limita minimă a pedepsei prevăzută de Partea generală a Codului penal.

Prin urmare, instanța de fond eronat a aplicat față de inculpat pedeapsa amenzii în mărime de 375 unități convenționale, care depășește limita minimă a pedepsei prevăzută de lege, fapt ce contravine prevederilor art. 75 și 64 Cod penal.

Conform art. 64 alin. (3) Cod penal, instanța urma să-i aplice inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, fapt ce urmează a fi îndeplinit prin prezenta decizie.

5. Avocatul Nicolai Prepeșița a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat, că art. 264 alin. (1), prevede pedeapsa cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Potrivit art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale.

Limitele pedepsei cu amendă, posibil de aplicat conform art. 264 alin. (1) Cod penal, coroborat cu art. 64 alin. (3) Cod penal, este de la 500 la 650 unități convenționale, astfel, limitele pedepsei cu amendă conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, urmează a fi stabilite de la 375 la 487,5 unități convenționale de amendă.

Însă, instanța de apel i-a stabilit inculpatului, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, depășind limita maximă de amendă posibil de aplicat prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Or, prescripțiile din art. 64 alin. (3) Cod penal - mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale, coroborate cu cele din art. 75 alin. (1) Cod penal - persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a

prezentului cod, care stabilesc clar și fără echivoc că în toate cazurile, inclusiv în situațiile prevăzute în art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, amenda penală minimă nu poate fi mai mică de 500 unități convenționale, iar în speță, deci, mai mică de 25.000 lei.

Prin urmare, argumentele apărării că: *„limitele pedepsei cu amendă, posibil de aplicat conform art. 264 alin. (1) Cod penal, coroborat cu art. 64 alin. (3) Cod penal, este de la 500 la 650 unități convenționale, astfel, limitele pedepsei cu amendă conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, urmează a fi stabilite de la 375 la 487,5 unități convenționale de amendă”*, nu au niciun suport legal, deci sunt absolut neîntemeiate (*pct. 5. din decizie*).

Prin urmare, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

În același timp, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Nicolai Prepeșița, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, în privința inculpatului Puha Ovidiu XXXXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco